

La batalla pel llibre

per

J. AGUADÉ MIRÓ

A Premsa ha iniciat la batalla pel llibre. A Catalunya encara es llegeix poc. Llegim doble que cinc anys enrera, cinc vegades més que vint anys enrera, però encara es llegeix poc. Estem molt lluny del que llegeix un alemany, un francès, un anglès, un yanqui. Els que llegeixen menys que els ciutadans dels pobles que fan de l'amor al llibre l'essència de la seva civilització, són valors infraculturals que no tenim de prendre com a punt de referència.

La batalla pel llibre no és una campanya patriòtica, local, és una campanya per la cultura i per la superació humana. Un poble que no llegeix és un poble inculte, és una entitat incivil i una força que esdevindrà amb facilitat element antisocial; donarà més valor als baixos instints, a les forces cegues que la naturalesa cria dintre nosaltres per a viure isolats i pel nostre esforç entre l'hostilitat de tot, i que en desvetllar-se actuen contra els mateixos homes en considerar-los enemics també. Un poble inculte no aportarà una sola valor progressiva moral ni intel·lectual al concurs dels homes; si un home genial hi neix, serà una cosa trasplantada que difícilment tindrà una eficàcia per a tota la societat, perquè no podrà crear una força ni avivar un ideal.

La propaganda per a la cultura té de revestir un caràcter de croada per desvetllar els que lentment s'allunyen d'ella, per a emmenar-hi els que sempre n'han estat allunyats. I l'emissari i el control de la cultura és el llibre.

L'home que exerceix una professió liberal té de cultivar, no sols la seva especialitat i estar assabentat de totes les novetats que la fan avançar, sinó també té d'aixecar el to general de cultura, més que en prèdiques, en alt exemple. Mostrar a tothora una sincera curiositat per tots els rams del saber humà, per les altres produccions intel·lectuals de l'home, és l'única raó que el farà un esperit selecte i li donarà una autoritat i jerarquia social en servir de model als que per llur condició econòmica estan apartats de tan nobles afanys.

No és perdre el temps el que s'esmerça en la lectura, encara que sigui en coses allunyades de la nostra professió. Més se'n perd en aquestes inútils penyes que només són interessants quan estripen el bon nom i l'honra d'altri, i que estriparan la de qualsevol contertuli tan aviat n'estigui absent. Més se'n perd en aquestes partides de cartes o d'escacs, en les quals mai estan conformes els contricants ni els espectadors i on la victòria dels uns és molèstia i enuig pels altres.

Un llibre t'ensenyarà sempre. No et contradirà mai en forma poc correcta, si t'oposes als seus raonaments. El trobaràs amatent al teu abast i no t'amoïnarà quan el deixis. En començar-lo, et serà un noble neguit; en acabar-lo, et serà un dolç confort. És el gaudi menys costós pels teus nervis i per la teva bossa.

Metge, llegeix. Si ja ho fas, llegeix més. I si ja llegeixes força, els homes t'ho agrairan perquè els augmentes la seva espiritualitat i un dia o altre t'ho pagaran amb escreix a tu i als teus fills.